Persdossier

Brussel, 5 november 2014

Een overheidsbesparing van 2,21 miljoen €
81 % VAN DE MENSEN DIE EEN BEROEP DEDEN OP MICROKREDIETEN, HEBBEN EEN DUURZAME JOB

Een studie van de Vlerick Business School wijst uit dat 60 % van de begunstigden van een microkrediet van micro*Start* nog steeds bedrijfsleider is. Verder heeft 21 % opnieuw een onderneming opgericht of is nu werknemer. Voor de overheid betekent dit een besparing van 1,09 miljoen € steun en verschillende sociale uitkeringen en 1,12 miljoen € winst uit belastinginkomsten.

micro*Start* is een microfinancieringsinstelling die kandidaat-ondernemers financiert en begeleidt die geen toegang hebben tot een bankkrediet en die een kleine zelfstandige activiteit willen opstarten of ontwikkelen. Om de resultaten van de eerste twee jaar te evalueren, analyseerden **BNP Paribas Fortis** en haar partner de volledige impact van hun activiteit en de socio-economische voordelen ervan voor de verschillende actoren.

De bank is de eerste medewerker van micro*Start* en vertrouwde het onderzoek toe aan de **Vlerick Business School**, waar ze een multidisciplinaire leerstoel heeft die vooral gewijd is aan de technologische evolutie van het bancaire beroep. Hoewel micro*Start* al bijna 1200 microkredieten heeft toegekend, beoogt de studie enkel de eerste 315 leningen die werden toegekend tussen 2011 en 2012. Dit heeft tot doel om, dankzij de nodige afstand, een objectief beeld te krijgen van de zaken en het traject te evalueren van de onderzochte micro-ondernemingen over meerdere jaren.

HET MICROKREDIET, EEN VEELBELOVEND HULPMIDDEL MET EEN GROTE MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

De voornaamste doelstelling van de studie was om de socio-economische impact van micro*Start* in te schatten (analyse van de profielen van micro-ondernemers, de levensvatbaarheid van de opgerichte ondernemingen, het aantal gecreëerde jobs, de versterking van de inzetbaarheid en de verbetering van de levenskwaliteit). Verder werden de factoren onderzocht die het succes van de ondersteunde projecten al dan niet bepalen (leeftijd, geslacht, herkomst, ...).

De cijfers tonen aan dat - over een periode van 1,5 tot 3,5 jaar - 60 % van de ondervraagden nog steeds aan het hoofd staat van hun onderneming.

Bovendien vond 21 % van diegenen die hun activiteit stopzetten opnieuw werk bij een andere werkgever, of ze richtten opnieuw een onderneming op. Het percentage nieuwe banen van micro*Start* bedraagt dus meer dan 80 %.

Bij de mensen die hun activiteit hebben opgestart of die een job hebben gevonden dankzij micro*Start*, had 34 % geen stabiele job of geen job. Bijna 100 % van de klanten heeft nog steeds relaties met hun bank en een groot deel heeft opnieuw toegang tot financiering op de klassieke bancaire manieren.

De activiteit van micro*Start* heeft de overheid aanzienlijke besparingen opgeleverd op het vlak van diverse sociale hulp, alsook een grote fiscale winst. Zo heeft 2,33 miljoen € aan toegekende kredieten 1,09 miljoen € besparingen opgeleverd van diverse uitkeringen (werkloosheid, ...), maar ook 1,12 miljoen € nieuwe bijdragen, taksen, belastingen, ...

BNP PARIBAS FORTIS EN MICRO*START*, SAMEN AAN DE ZIJDE VAN DE ONDERNEMERS

micro*Start* werd in 2010 opgericht op initiatief van de Franse vereniging ADIE (Association pour le Droit à l'Initiative Economique) en BNP Paribas Fortis als pilootprogramma met als doel om een vernieuwend antwoord te bieden aan oprichters van bedrijven. De bank wilde steun verlenen aan de microfinancieringsinstelling door middel van advies en op maat gemaakte begeleiding voor een specifiek publiek.

"De belangrijkste rol van een bank bestaat erin om de reële economie te financieren. Door micro*Start* te steunen, beantwoordt BNP Paribas Fortis duidelijk aan nieuwe economische noden en bereikt ze een groep ondernemers die voorheen moeilijk bereikbaar was. Wij zijn verheugd over deze ontwikkeling omdat de studie aantoont dat microkredieten een grote impact hebben. Wij zijn dan ook zeer blij dat we de projecten van micro*Start* kunnen blijven ondersteunen", bevestigt Alex Houtart, Directeur MVO van BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas Fortis biedt niet alleen economische steun aan micro*Start*, maar is ook zeer aanwezig op het vlak van opwaartse en neerwaartse bijstand en begeleiding van micro-ondernemers dankzij het vijftigtal vrijwilligers die ze ter beschikking stelt van micro*Start*. "Onze medewerkers zijn erg gemotiveerd om hieraan deel te nemen. Ze zijn bijzonder trots dat ze zich voor dit initiatief kunnen inzetten. Ze voelen zich zeer gewaardeerd", verheugt Alex Houtart zich.

HET MICROKREDIET, EEN POSITIEVE CIRKEL

De Vlerickstudie toonde aan dat micro*Start* een motor vormt voor het creëren van rijkdom. Elke ondernemer die zijn activiteit opstart, creëert tegelijkertijd een waterval van positieve effecten op de gehele maatschappij: creëren van duurzame jobs, regelen van situaties die tot dan precair waren, vermindering van sociale uitkeringen, verhoging van fiscale bijdragen, toegang tot krediet, ...

“Met deze effecten draagt micro*Start* bij tot een echte deugdzame cirkel die de gehele maatschappij ten goede komt. Maar de overheid moet ons helpen, met name door de hindernissen voor het creëren van micro-ondernemingen uit de weg te ruimen. Ze zouden start-ups ook een stimulans kunnen bieden, bijvoorbeeld door de bijdragen gradueel te verlagen waarop de kandidaten geen recht meer hebben na de lancering van hun project", stelt Philippe Maystadt, voorzitter van micro*Start,* economist en minister van staat.

"Op vier jaar tijd heeft micro*Start* 1200 microkredieten toegekend. Op lange termijn is ons doel om 1250 kredieten te bereiken per jaar. De opening van de agentschappen in Charleroi en Antwerpen zou een ommekeer moeten zijn in het expansiebeleid van micro*Start*. Aangezien de belangrijkste steden van het land voortaan gedekt zijn, zullen we onze ontwikkeling verderzetten op andere plaatsen door een permanentie op te zetten in de OCMW's, buurthuizen, ... om micro-ondernemers te vinden", verklaart hij.

Pers-contact: **Voor alle bijkomende informatie, vragen om interviews of beeldmateriaal, gelieve contact op te nemen met:**
Hilde Junius - hilde.junius@bnpparibasfortis.com - +3225654737 - +32 (0)2 565 47 37

Voor micro*Start*
Karel Goethals - Karel@voice.be - 02/340.92.41 – 0485/82.96.52
Website: www.microstart.be

microStart *werd opgericht in 2010 door de Association pour le Droit à l'Initiative Économique (ADIE), de Europese pionier op het vlak van microkredieten en BNP Paribas Fortis, de grootste bank van België. microStart telt momenteel twee Brusselse agentschappen (Sint-Gillis en Schaarbeek), een agentschap in Luik en in Gent. In november 2014 zal de microfinancieringsinstelling twee nieuwe bijkantoren openen in Charleroi en Antwerpen.*

BNP Paribas Fortis *(www.bnpparibasfortis.com) biedt in België een totaalpakket van financiële diensten aan particulieren, zelfstandigen, beoefenaars van vrije beroepen, ondernemingen en publieke instellingen. Op het gebied van verzekeringen werkt BNP Paribas Fortis nauw samen met AG Insurance, de grootste verzekeraar in België. De bank verstrekt internationaal ook maatoplossingen aan vermogende particulieren, grote ondernemingen en publieke en financiële organisaties. Daarbij maakt zij gebruik van de knowhow en het wereldwijde netwerk van BNP Paribas.*

BNP Paribas *(www.bnpparibas.com) is met ruim 180.000 medewerkers, van wie ruim 140.000 in Europa, aanwezig in 75 landen. De groep bekleedt sleutelposities in haar drie kernactiviteiten: Retail Banking, Investment Solutions en Corporate & Investment Banking. De groep heeft vier thuismarkten in Europa (België, Frankrijk, Italië en Luxemburg) en BNP Paribas Personal Finance is de nummer één in consumentenkredieten. BNP Paribas ontplooit zijn geïntegreerde model voor Retail Banking in het Middellandse Zeegebied, in Turkije en in Oost-Europa, en heeft een omvangrijk netwerk in het westen van de Verenigde Staten. In Corporate & Investment Banking en Investment Solutions is BNP Paribas toonaangevend in Europa, sterk vertegenwoordigd in Noord- en Zuid-Amerika, en profiteert het van solide en snelgroeiende activiteiten in Azië-Pacific.*

Voor meer informatie kunt u terecht op www.bnpparibasfortis.com en www.bnpparibas.com.

HET ONDERZOEK: DOELSTELLINGEN, METHODOLOGIE EN TRENDS

Na 1200 microkredieten te hebben toegekend, wilde micro*Start* een volledige analyse van de impact van zijn activiteit. Zijn partner BNP Paribas Fortis heeft daarop een onderzoek bevolen bij de Vlerick Business School, de autonome handelsschool van de Universiteit Gent en de Katholieke Universiteit Leuven. BNP Paribas Fortis heeft er een leerstoel die gewijd is aan multidisciplinair onderzoek en de verspreiding van kennis.

Het onderzoek beoogt enkel de 315 eerste leningen die micro*Start* heeft toegekend tussen 2011 en 2012. Dit met als doel om, dankzij de nodige afstand, een objectief beeld te krijgen van de zaken en het traject van de onderzochte micro-ondernemingen te evalueren over meerdere jaren. Van deze 315 projecten hebben 106 vertegenwoordigers uit het doelpubliek geantwoord, of een percentage van 34 %.

De resultaten bestaan uit twee afzonderlijke luiken, maar deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het eerste is gewijd aan de socio-economische gevolgen van micro*Start* (analyse van de profielen van micro-ondernemers, de levensvatbaarheid van de opgerichte ondernemingen, het aantal gecreëerde jobs, de versterking van de inzetbaarheid en de verbetering van de levenskwaliteit). Verder werden de factoren onderzocht die het succes van de ondersteunde projecten bepalen (leeftijd, geslacht, herkomst, ...).

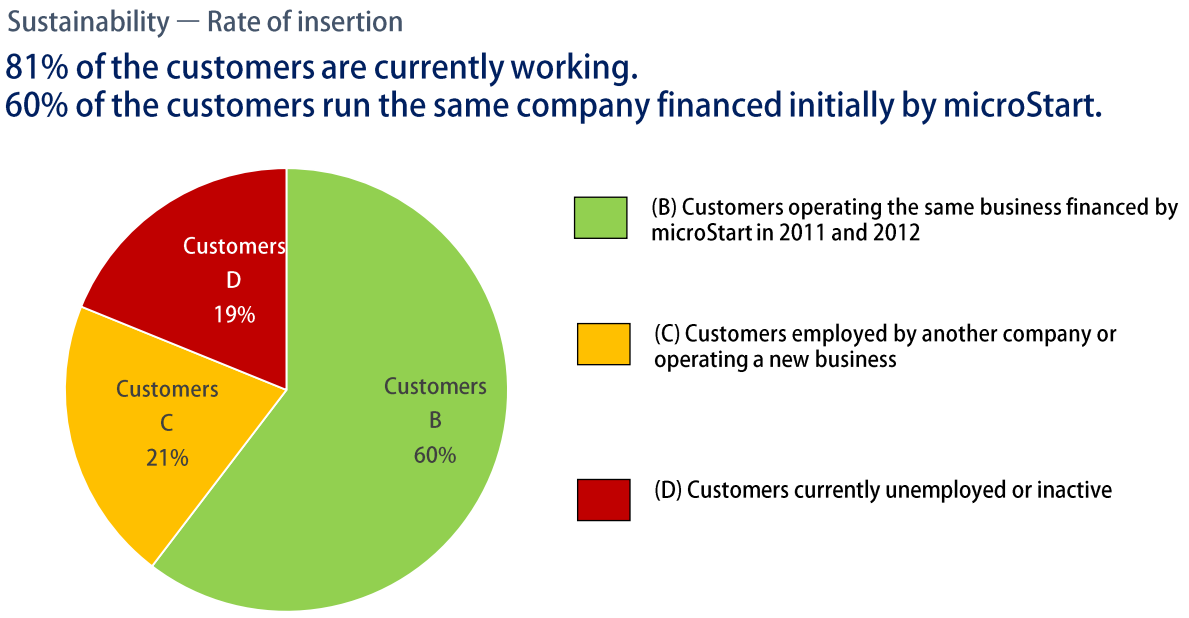
Het tweede luik betreft de waardering van deze socio-economische impact, oftewel de positieve impact voor de overheid (besparing op het vlak van toegekende steun en extra inkomsten uit sociale bijdragen en belastingen).

De gehanteerde methodologie stelt sociale winst boven rentabiliteit.
Het onderzoek toont aan dat de activiteit van microStart een motor vormt voor de hele maatschappij en voor de overheid. Elke ondernemer die zijn activiteit opstart, creëert tegelijkertijd een waterval van positieve effecten op de gehele maatschappij: creëren van duurzame jobs, regelen van situaties die tot dan precair waren, vermindering van sociale uitkeringen, verhoging van fiscale bijdragen, toegang tot krediet, ...

EEN POSITIEVE MAATSCHAPPELIJKE IMPACT VOOR KREDIETNEMERS

Tewerkstellingspercentage

De cijfers tonen aan dat — op een periode van 1,5 tot 3 jaar — 60 % van de ondervraagde personen nog steeds aan het hoofd staat van hun onderneming. Van zij die hun activiteit hebben stopgezet, heeft 21 % opnieuw werk gevonden bij een andere werkgever. Het percentage nieuwe banen van micro*Start* bedraagt dus meer dan 80 %.

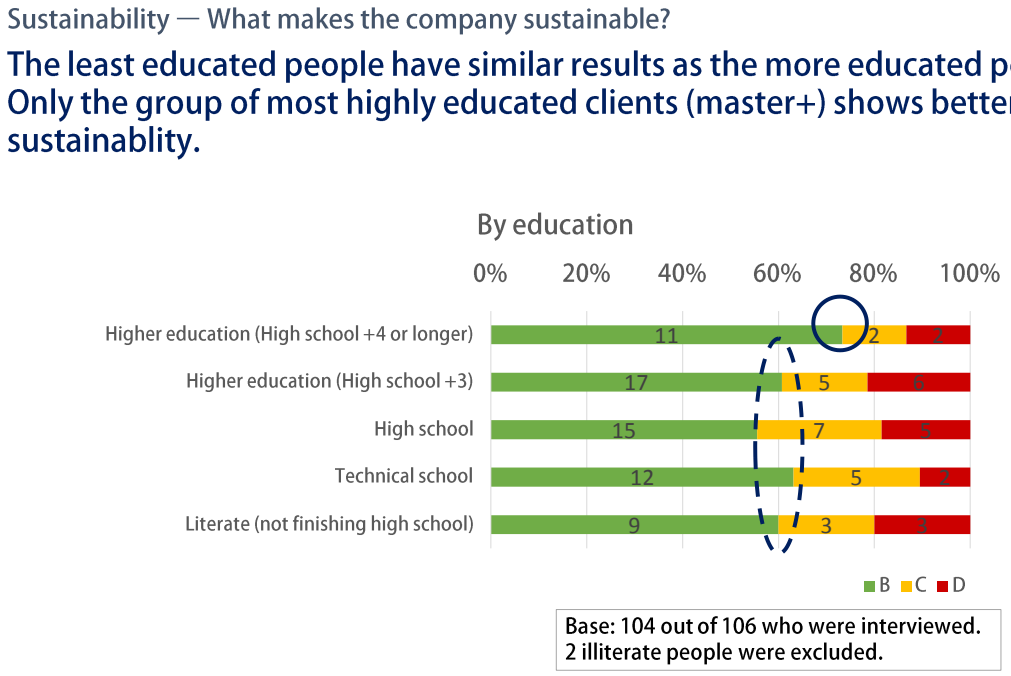

Door de cijfers te verfijnen, stellen we vast dat, van de micro*Start*-klanten die nog altijd aan het werk zijn, 41 % van diegenen die nog aan het hoofd van hun onderneming staan, niet werkten voordat ze een beroep deden op micro*Start*. Voor zij die nog steeds aan het werk zijn, maar bij een andere werkgever, loopt dit percentage op tot 50 %.

Van de 106 respondenten hadden er 42 een job vóór hun start-up; 36 anderen creëerden hun eigen job door micro-ondernemer te worden. Nog beter: ze hebben 28 extra jobs gecreëerd door personeel aan te werven. In totaal werden er dus 61 nieuwe reguliere jobs gecreëerd (3 personen die werkten vooraleer ze klant werden, zijn nu helaas werkloos). Als we rekening houden met de in totaal 315 gevallen, bedraagt het aantal gecreëerde jobs 181.

De factoren die het succes van ondernemingen bepalen

Meerdere factoren zoals geslacht, nationaliteit, ervaring, herkomst, … lijken het succes van een onderneming te beïnvloeden. Maar geen daarvan lijkt bepalend te zijn. Het opleidingsniveau lijkt ook geen rol te spelen in de slaagkans van projecten (behalve voor zij die over een hoger diploma beschikken dan een master)[1]. Dit is koren op de molen van zij die vinden dat het verplicht toelatingsexamen bedrijfsbeheer een nutteloze rem is op het micro-ondernemerschap.

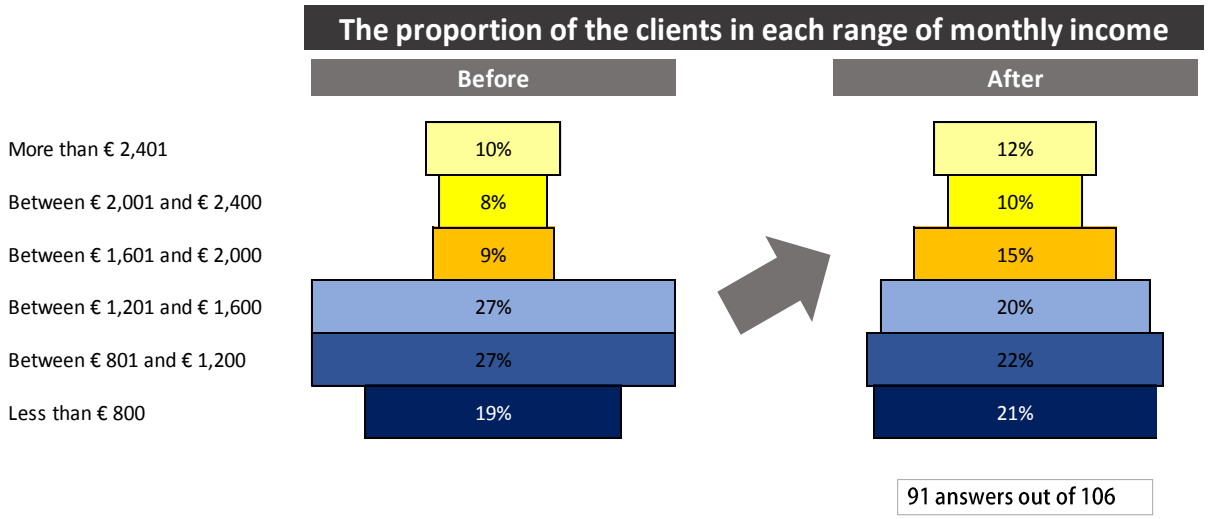
Impact op het niveau en de bronnen van inkomsten

Het inkomen van micro*Start*-klanten is gemiddeld gestegen met 7,6 %. Nochtans verliezen start-ups hun recht op bijdragen en dienen zij nieuwe lasten op zich te nemen, wat hun inkomsten gevoelig doet dalen op het moment dat ze deze het meest nodig hebben. Het duurt min of meer drie jaar om hun situatie te stabiliseren.

[1] Er werd echter geen regressie-analyse uitgevoerd tussen het opleidingsniveau van de ondernemers en het succes van de door hen opgerichte ondernemingen. Bijgevolg onderzoekt de studie niet of de correlatie statistisch significant is.

Change in the level of income

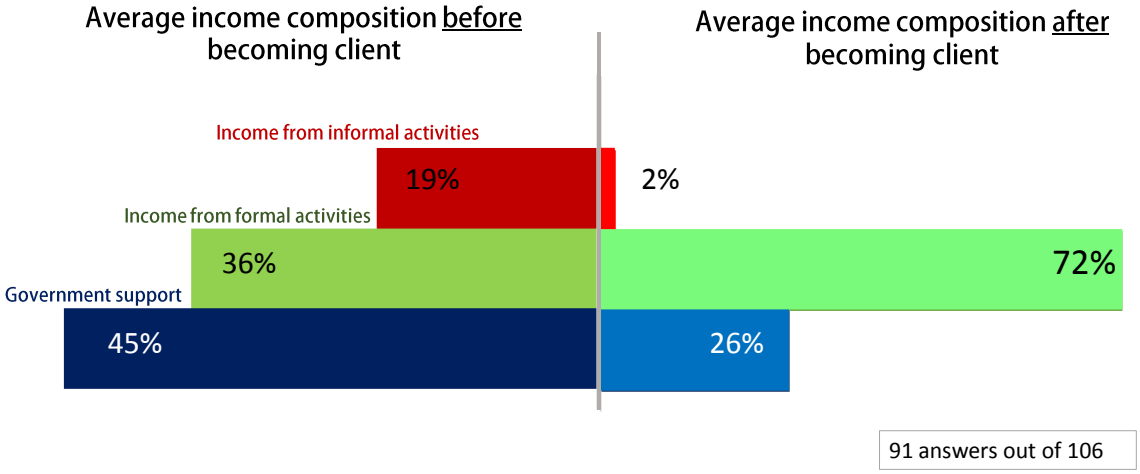
In average the total income of the customers has increased by 7.6%.

Bij de mensen die hun activiteit hebben gecreëerd of die een job hebben gevonden dankzij micro*Start*, had 34 % vroeger geen stabiele job of werkte niet. micro*Start* laat een betere diversifiëring toe van de inkomsten van de ondernemers, door hun afhankelijkheid van sociale steun te verlagen ten voordele van hun professionele activiteit. Deze activiteit komt dan voor bijna 72 % tussen in de financiële inkomsten van de klant. Bovendien doet 87 % van de klanten opnieuw een beroep op bankleningen, tegenover 26 % in het verleden.

Change in their main sources of total income

In average, customers are less dependent on the government' s support.
Their main source of income is no longer the social help but the income generated by their own formal activities.

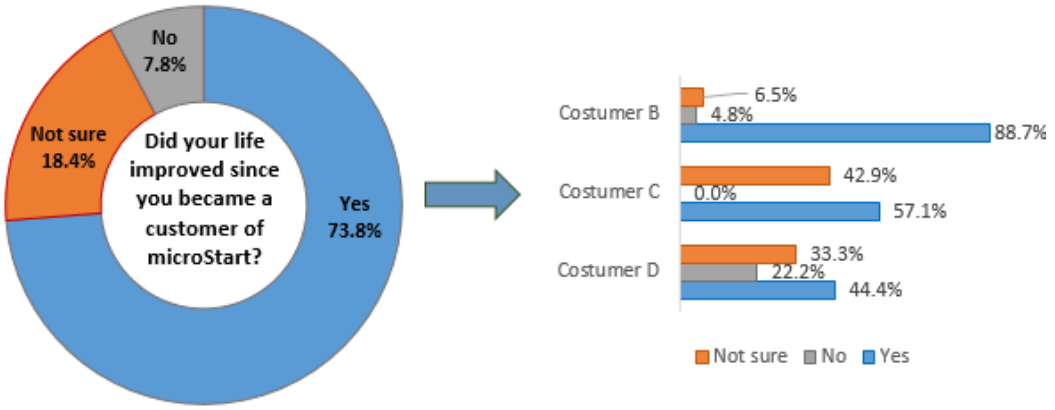
Impact op levenskwaliteit en werkgelegenheid

Meer dan 70 % van de deelnemers aan het onderzoek stelt dat zijn levenskwaliteit erop vooruit is gegaan. Dit is een vaststelling die gebaseerd is op het financiële aspect, maar ook en vooral op het gevoel van sociaal succes en integratie in de arbeidsmarkt.

Bovendien stelt 30 % van zij die vinden dat hun levensniveau is gestagneerd ook dat dit komt doordat ze personeel hebben moeten aannemen. Anderzijds vindt 86 % van de ondervraagden dat ze personeel zullen moeten aannemen in de loop van de volgende twaalf maanden.

Life Improvement

73.8% of the customers feel that their lives have improved thanks to microStart

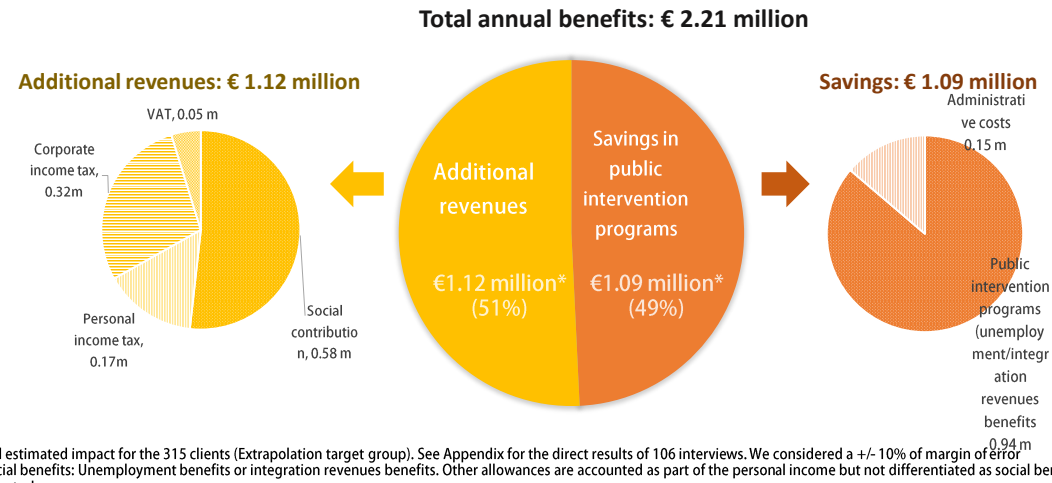

Base: 103 answers over 106 microStart customers interviewed.

EEN POSITIEVE FINANCIËLE IMPACT VOOR DE OVERHEID

Monetary valorization of the total savings and additional revenues generated for the Belgian government — Total absolute results

MicroStart' s actions are estimated to generate annual benefits for the government of € 2.21 million*.

*Total estimated impact for the 315 clients (Extrapolation target group). See Appendix for the direct results of 106 interviews. We considered a +/- 10% of margin of error
** Social benefits: Unemployment benefits or integration revenues benefits. Other allowances are accounted as part of the personal income but not differentiated as social benefits for the purpose of this study

Het onderzoek toont aan dat de activiteit van micro*Start* een motor vormt voor zowel de gehele maatschappij als voor de overheid. De activiteit van micro*Start* brengt een waterval van positieve effecten mee op de hele maatschappij: oprichting van nieuwe ondernemingen, nieuwe jobs, hulp bij de inschakeling van werklozen of mensen die niet actief zijn in de conventionele professionele wereld, vermindering van de onzekerheid, toegang tot krediet en verbetering van het welzijn van de klanten.

De weerslag daarvan is dat de overheid daardoor ook aanzienlijk kan besparen op het vlak van sociale steun, en een aanzienlijke fiscale winst kan genereren. We kunnen de impact van micro*Start* op de openbare financiën een waarde geven door drie grote factoren te bestuderen: het effect van de inschakeling op de arbeidsmarkt (formalisering van de arbeid), het effect van jobverlies (wanneer iemand er niet in slaagt om op de arbeidsmarkt te worden ingeschakeld) en het continuïteitseffect (wanneer een klant die al werkte voor micro*Start*, nadien blijft werken).

Zo heeft de € 2,33 miljoen aan toegekende kredieten ervoor gezorgd dat de staat € 1,09 miljoen kon besparen aan diverse bijdragen (werkloosheid, inschakelingsbijdragen, besparing in het begeleidingsbeleid en daaraan verbonden administratieve kosten). Zo heeft ze € 1,12 miljoen kunnen opstrijken aan nieuwe sociale bijdragen, rechtstreekse en onrechtstreekse taksen (btw), belastingen, ...

Het microkrediet heeft ook een positieve financiële impact op de inkomsten van overheidsdiensten. Elke keer dat micro*Start* tussenkomt om een persoon in te schakelen op de reguliere arbeidsmarkt, levert dit de Belgische regering € 8 599 extra inkomsten op uit sociale bijdragen en diverse taksen. Tegelijkertijd betekent dit een besparing van € 7 406 aan diverse bijdragen die overheden op verschillende niveaus niet langer dienen te storten.

Maar wie ondernemer wil worden, moet risico's nemen. Door op te starten, verliezen micro-ondernemers het recht op diverse bijdragen, zoals werkloosheidsbijdragen. Bijgevolg dalen hun inkomsten drastisch op het moment dat ze deze het hardst nodig hebben, wat hen kan ontmoedigen.

micro*Start* heeft altijd om een versoepeling gevraagd van de Belgische regelgeving op dit vlak. Voor de microfinancieringsinstelling moet het opheffen van deze remmen op de werkgelegenheid gepaard gaan met een stimulans. De regering zou bijvoorbeeld de nieuwe ondernemers moeten aanmoedigen met een degressief bijdragesysteem, waarop zij recht hadden voor hun opstart, in plaats van ze plotsklaps te schrappen.

DE SOCIAL IMPACT BOND, EEN HEFBOOM VOOR SOCIALE INNOVATIE

Bovendien gaat het onderzoek ook in op het systeem van de Social Impact Bond, een nieuwe financieringswijze die is ontstaan in de Angelsaksische wereld, en in België bekend is in de vorm van “financiële garantie voor sociale innovatie”. Dit zou interessant kunnen zijn voor micro*Start*. Het systeem, dat steeds meer succes kent, vereist vier partijen:

- een praktijkinstelling die een sociale rol vervult (OCMW, ...) en die voor een bestuur winst oplevert (verlaging van de werkloosheid en verhoging van de betaalde belastingen);
- een betrokken bestuur;
- sociale investeerders (filantropen die investeren in de praktijkinstelling);
- een derde certificeerder (AIB Vinçotte, ...).

De sociale investeerders geven geld aan verenigingen, die op hun beurt aan het bestuur moeten aantonen dat het voordeel haalt uit de activiteiten op het terrein. Na verloop van tijd bevestigt de certificeerder het resultaat van de activiteit. Het bestuur betaalt dan de sociale investeerders terug, die in andere projecten kunnen investeren. Het voordeel is dat het bestuur geen enkel risico neemt en dat de praktijkinstellingen niets moeten terugbetalen.

Dit systeem, dat goede resultaten behaalt, maar risico's en zwakke winstperspectieven inhoudt voor de investeerder, wordt onderzocht door micro*Start*. Door van dit systeem gebruik te maken, zouden we budgettaire oplossingen kunnen vinden. Technisch gezien is de microfinancieringsinstelling klaar; momenteel is ze op zoek naar partners.

BNP PARIBAS FORTIS EN MICROSTART, SAMEN AAN DE ZIJDE VAN DE ONDERNEMERS

Naast zijn rol als economische hefboom geeft een bankier ook advies en analyseert hij de omgeving waarin zijn klanten opereren. Dankzij zijn visie en expertise kan een bankier zijn klanten begeleiden in hun keuzes om hun kapitaal, hun professionele activiteit en hun persoonlijke projecten te ontwikkelen.

De maatschappelijke, economische en financiële omgeving van westerse bedrijven werd de voorbije jaren fors complexer, wat voor heel wat ondernemers, werknemers en burgers opportuniteiten met zich meebracht, maar ook een aantal moeilijkheden en uitdagingen.

BNP Paribas Fortis is ervan overtuigd dat ondernemerschap en het oprichten van een eigen zaak kansen biedt voor een deel van de bevolking dat af te rekenen krijgt met de socio-economische gevolgen van de economische en financiële crisis (sociale uitsluiting, werkloosheid, ...). Het koos er dan ook voor om een instelling te steunen die ondernemers met specifieke behoeften vooruithelpt met gespecialiseerde en specifieke begeleiding. Deze overtuiging mondde uit in de co-creatie van micro*Start* met de Franse instelling Adie (Association pour le Droit à l'Initiative Economique).

Sinds 2010 ondersteunt BNP Paribas Fortis micro*Start* dan ook bij het aanbieden van begeleiding en microkredieten aan personen die geen toegang meer hebben tot de klassieke kredietkanalen. Dit initiatief raakt aan de kern van haar engagement als verantwoordelijke bank.

Toen de resultaten van de studie van de Vlerick Business School over de impact van microkrediet in België gepubliceerd werden, zorgde dat voor veel blijdschap onder de vele betrokkenen bij BNP Paribas Fortis (onder wie heel wat vrijwilligers). Deze resultaten bevestigen dan ook onze overtuiging: het potentieel van microkrediet als hefboom voor duurzame professionele (re)ïntegratie en sociale promotie.

Ook vandaag zijn wij ervan overtuigd dat onze belangrijkste functie erin bestaat de financiering van de reële economie te garanderen. BNP Paribas Fortis is dan ook trots dat ze micro*Start* steunt en zo bijdraagt tot de ontwikkeling van een nieuw ondernemingsmodel dat een positieve impact heeft voor zowel micro-ondernemers als voor de maatschappij in het algemeen.

Wij zijn met andere woorden heel tevreden dat we onze steun aan de projecten van micro*Start* kunnen voortzetten en wensen de honderden moedige, vastberaden micro-ondernemers die de weg van hun eigen bedrijf willen inslaan dan ook veel succes.

Luc Haegemans, Secretaris-generaal bij BNP Paribas Fortis
Alex Houtart, CSR Director bij BNP Paribas Fortis